

Bomhaj Bóh!

Cíklo 26.
28. junija

Lètnik 6.
1896.

Serbiske njeđželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Šsmolerjez knihicjíščežetni w Budyschinje a šu tam doſtač ſa ſchtwörtlētu vichedrátu 40 nr.

4. njeđžela po ſwjatej Trojizy.

Šswjedžen ſwjateho Jana.

Ies. 40, 1—8.

Troſchtujcze, troſchtujcze mój lud!

To je neschto rjane, troſchtowac̄ móz. N. psch. plakaze džecžatko, kotrež mac̄ troſchtuje, doniž džecžo ſe ſyllami w wožomaj ſažo šo wužměje — kajki to lubosný wobras! Bóh tón ſenjes praji junfróz psches proſetu: ja chzu waž troſchtowac̄ kaž někoho mac̄ troſchtuje. A hdyž je wón naž troſchtował, potom naž epiftola ſwjedženja ſwjateho Jana napomina ſwojich ſrudnych ſobuežlowjekow troſchtowac̄. Troſchtujcze, troſchtujcze mój lud, praji naſch Bóh. Woprawdže na ſwécze je telko hubjenſtwa, ſo, ſchtož ma ežucze w wutrobje, ſo hnuty ſacžuwa, ſlodič ſkutk troſchtowanja ſobuežinic̄. Ale ſo by ſiheſčijan ſamohł druhim troſcht pschinjeſč, dyrbí wón najprjedy prawy troſcht ſam měcz.

1. My dyrbimy prawy troſcht najprjedy ſam měcz. Pomyſl ſebi, ſo ſo ſežehowaze ſtanje. Młody ežlowjek je ſi lohla žiwý był, ſamo ſi poſtañiž ſwojego knjesa brat. Sso haniby a khostanja bojo chze ſebi wón žiwenje wſac̄. Czežko ſranjeneho jeho do khorownje donjeſzu. Hdy by ty někto proſcheny był, ſo by temu mręjazemu bratrej troſcht pschinjeſč, ſchto by jemu prajił. — Ma to proſchenje njech druhí podawł ſe žiwenja wotmolwjenje da. Duchoway ſe ſwojego duschowpastyrſtwa powjeda: Ja dyrbjach jedyn

wjeczor ſi holzy, kotraž běſche na ſmjercz khora, pschinjeſč, ſo bych ju woprawiał. Wona běſche bórſy po konfirmaziji ſwojego nanowý dom wopuſhcziła a na ſle pucze pschischiła, wona běſche ſo do njepózecžiwoſcze a njesprawnoſcze podala a běſche teho dla ſe ſe ſudniſtwom ežiniež měla. Taſo běchu ju poſledni króz ſi jaſtwa puſchczili, ſebi wona wot ſaſkužených vjenjeſ neschto khléba a miaſa na kupi a do leſka vichedrátom džesche, ſo by ſo tam, dokelž žaneho wucžeta wjazy nijeměſche, ſmjerczi ſawutlenja pschewostajila. Na poł morwu psches hłód, a ſamu prostu, dokelž běſche ſyma, ju bur w ležu namaka a ju do kheže donjeſze. Tam ja ſi njej pschinidžech. Ja ſebi myſlach, ſo hubjene ežlowſke džecžo namakam, kotremuž ſu ſežehwki hręſhneho žiwenja na woblicžu widżec̄ a ſo wſchón džiwach, jako mérne, lubosne woblicžo wohladach. Po něčžim ſroshmich, ſchto mi wona do wucha ſchepasche. Wona ſo wuſna, ſo je husto ſhręſhiła. Lube džecžo, ſo jeje wopraschach, ežeho ſo ty troſchtujesč? Wona wotmolwi: „Ja ſo troſchtuju mojego lubeho ſbóžnika Jefom Khrysta“. Schto je Khrystus ſa tebje ežinił, ſo ſo jeho troſchtujesč? Wón je ſa mnje wumrjeł a ſwoju krej ſa mnje pschelał. Móžesč mi někoho pomjenowac̄, kotryž je hiſceže w poſlednej hodzinzy hnadu namakał? Haj, ſchachař na kſhizu. Wěriſh ty, ſo móžesč tež ty po twojim hręcha połnym žiwenju hiſceže hnadu namakač? Haj, ja to wěriju. — Wona wjedžesč, ſo běſche jejny wumoznič žiwý. Khrystus běſche jejny troſcht. Wona ſměrom wužný. Schto nam tónle podawł ſjewi? ſo je pschecživo

hréchej a šmijereži troscht a so, Bohu budź džač, ſu hiſcheže tajzy, kotsiž tón troscht maju.

2. Dale pač je tež trjeba prawy troscht pſchinjeſcz. Pſchetož na tym na ſwécze vobrachuje. Doſcz je hubjeniſtwa, hdzež žadyn troscht njeje. Tybzaz̄ ſo temu ludej runaja, kotryž by w puſčinje pſchi ſamym ſawutliš. Člowjekojo njeſzu jenož hłodni vo khlebje, ale tež po luboſczi, pſcheczelniwoſczi a troſchče. Sſlónzo ſebi viſhiroda žada, pruhi ežopleje ſmilnoſcze, wutrobneho dželbračza ſebi wutroba žada. Njeſtupiſch-li wobceženym ūduym w luboſczi napſchecžiwo, býwaja ezi jeni dwelowažy a bojaſliwi, druſy khrobli a huěwni pſchecžiwo njeſluboſežiwoym ludžom. Nekotryžkuliž njeby na ſte pucze pſchecžoł, hdv by na puczu ſwojego živjenja wjazy pomozneje luboſcze nadecžoł. Czeho dla ſadweluſe ſamomordar na Boſy? Dokelž běſche priedy na člowjekach ſadwelowal, dokelž žanyc̄ troſchtařow njebeſche, kiž bychu ſo na hubjenym ſmilili. Do teho hubjeneho ſweta dyrbí ſo troscht njeſcz a ſchtóž ma prawy troscht, dyrbí jón pſchinjeſcz. — K njemu wſchaf wjazy ſluſcha, hacž ſo ſy kaž Hiobowi pſchecželjo, hubjeny troſchtař. Woni ſu tak mjenowanym pſchecželjo, kotsiž žarowazeho ſ rekow ſłowow polinu, ale to njeje žadyn troscht, žana wutroba njeje we wſchitkach ſłowach. To je ežuež, ſo ſu to pröſdne rěče. So by troſchtowac̄ moħł, dyrbis̄h něſhto wot Chrystuſheweje ſmilnoſcze měcz, wo kotrejž rěka: jemu běſche žel teho luda. To ujeſmijes̄h tak ſymny nimo thodžic̄, kaž njeby tebje žadyn ničo ſtaral, ale prawa luboſcž ſ bližſhemu wotewri wócežlo ſa to, ſchtóž druhemu pobrachuje, wotewri wuchó, ſo by ſměrom na ſdyhowanja poſkuchal, wotewri rt, ſo ſo ſa nuſu bližſheho prafcha. „Kaž ſo wam wjedže“ — tak ſo wſchaf pſchi kóždym ſetkanju prafcheja, ale kelko ſo jich ſ dželbračzom praſcha a bychu na tebje poſkuchali, hdv by jim ſwoju nuſu wuſtoržic̄ chzył? Žarowazych ſad do towarſtwa nimaja a tola je člowjek, kotryž chze jenož wjeſtelých wokoło ſebje měcz a žarowazym ſ pucza dže, člowjek bjes ežuežiweje wutroby. K troſchtowanju je ſkonečnje nuſne, ſo maſch ſo dale ſ niskim, kotsiž pod ežezku a prözami živjenja ſtonaja. Hdvž knježa ſe ſwojimi poddanami hubjenje wobkhadžuju, hdvž my tym, kotsiž ſo ſa naſ ſrožu, pſcheczelniweho ſlowečka njeprajimy, potom džima njeje, ſo naſ ſkonečnje lud wobdawa, kotryž ničo wo luboſczi njeve, dokelž luboſcze ženje naſhonil njeje. — Troſchtujcze, troſchtujcze mój lud, praji naſch Bóh. To ſu ſrudni ſawostajeni. Płakaj ſi płakozym a troſchtuj jich! To ſu khori a ežepjazy. Mjeſče ſczepliwoſcž ſi nimi a rěczeze pſchecželne ſi khorymi, ſwieſtelujeze jich wutrobu ſi wopofaſmom dželbračza, a macže-li jich doměrjenje, poſaujeze jich na kſhesežianow troſcht. Dajcze pruham luboſcze nuſ ſhwecžic̄ do eženineje komorki. To ſu ſabludženi. Njeſpoſbehincze ſo hordzi wysche nich, budžeze jim pomozni, ſo bychu ſažo na prawy pucž pſchischli. To ſu khudži. Njeſtloczce ſim jeno ſymny pjenies do ruk, ale rěczeze pſchecželne ſi nimi ſi wopofaſmu, ſo macže tež hiſhceze lepſchego troſchta hacž pjeniesy. To ſu ſadwelowaze dusche, ežińče kaž džecžo, kotrež nehdv tajfemu ſadwelowaze muž ežornje hladajo. Wón chzysche ſebi živjenje wſacž. Mała holečka, kotraž ſe ſwojim nanom daloko njeſtejſe, běſche ſo na njeho dohladała. Na dobo džecžo nanowu ruku puschci a pſched teho ſadwelowazeho ſtupi,

na njeho ſ wulſimaj wocžonaj hładashe a ſ měrom praji: „Czeho dla ſeže wj tajki ſrudny?“ Tole jednore prafchenje mužež živjenje wutroby. Lód jeho wutroby ſo roſſlama a wón ſažo do towarſtwa luboſczi ſtupi. Wſchelaki lód hiſhceže je, kotryž dyrbí roſtacz — a kotryž taje pſches móz troſchtowazeje luboſcze. Troſchtujcze, troſchtujcze mój lud, praji naſch Bóh!

Hanjení.

Wocžehnjenje naſchich mlodých k kſhesežianſkej ſwobodnoſczi.

(Po ſ.)
IV. W ejim leži potajniſtwo tajſeho wocžehnjenja?
(Pofraſzowanje.)

To potajniſtwo leži w tym, kiž ma někoho wocžahnyež. Zenož tón, kotryž ſam prawe ſmyklenje, móže druhich k tajfemu ſmyklenju wocžahnyež. Wot teho wſchitko wotwiſuje, hacž ſmy ſo my k ſwobodnoſczi džecži Božich pſchecžiſhczeli. Njeſzmyli to, potom wſchaf je njeſzna wěz, druhich k tajfemu ſmyklenju dowjescz. Wſchitzh, kotsiž maja druhich wocžahnyež — ſtarſchi ſwojich džecži, wuczeř ſchulerjow, wſchyz wojatow, miſchtr ſwojich wucžomzow, — dyrbja pſchidac̄, ſo my najwjasny pſches to wuſkutkujem, ſchtóž ſmy ſami — po tajfim niz pſches to, ſchtóž my prajimy, pſchikajamy, ſakasamy, ſlubimi. Wſchitke ſlowa ſu jenož runje telko winoſte, kaž ta woſzba, kotraž je wurečzi. Tač ſym ja hlučonemu jeſnál, kotraž pſchi ſwojim ežepjenju na druhich ſtukowashe a to w wulſej měrje. So na druhim boku kražne rěže tajſich wocžehnjerow, kotsiž ſami wocžehnjeni njeſzu, mało pomhaja — nichto přeč njeſzne.

Po tajfim: ežihi ſacžiſhcz, kotryž člowjek na druhoho čini a kotryž dale ſkutkuje, je najmožniſhi. To dyrbí ſo w naſchim čaſzu, hdzež ſo tač wjele rězi a piſche, ſi woſzibitnym wuraſom wuprajiež.

Ta derje wěm, ſo je to wěrnoſež, kotraž ſo nam njeſpodoba, wěrnoſež, kotraž nam koſena ſhibuje; ale ja ju ſpuſhežic̄ njeſznu. Wot druhoho w živjenju wulſnej, je a wostanje to najlepſche. A — to móžecze mi wěriež abo njeſwěriež, na to móžecze ſebi myſlic̄ abo njeſmyſlic̄ — tale wucžba ſo woprawdze tač ſahe ſapoežnje, kaž maja džecži wocži, ſo bychu widžale duchowny poſwetr, kotryž je wobdawa, hižo móžne na nje ſkutkuje, priedy hacž woni to ſami ſacžuju.

Wjele priedy, hacž běch wo khodženju ſi Bohom powjedac̄ ſkyſchal. — wjele, wjele priedy hacž móžach pónac̄, ſchtó je wuſkutane džecžo Bože, — běch to na mojej macžeri, ſi kotrejž běch pſchecžo hromadže, wiđał, tač wiđał, ſo běſche moja wutroba ſa to dobyta. Ta wiđázach, kaž ſbožowny, kaž ſwobodny, kaž luboſežiwo člowjek je, kotryž je woprawdze pſches Jeſom Chrysta džecžo Bože. A duž hižo ſahe we nim to žadanje wotueži na tónle pucž pſchitiez.

Wěſo běſche tež prözowanje mojeje macžerje, jejnych pječ ſyñow k temu dowjescz, ſo bychu Jeſuſa pónali a ſebi myſlo na to, ſo je wón ſtajnje pola nich, tež ſwoje živjenje po tym naprawili. Wona nam poſa, kaž móžech člowjekam pſchi kóždej ſkladnoſczi ſlužic̄, ale kaž dyrbis̄h tež hotowy bycž po Božej woli zyłemu ſwetej Boženje prajic̄. Tačo my jedyn džen na to plakachmy, ſo ſo nam naſchi ſobuſchulerjo teho dla ſmejachu, — naſcha macž krute ſlowa rěčeſche: „Schto? Wy chzeče mužojo bycž? ſsu to mužojo, kotsiž ſo ſa tym prafcheja, ſchtó hlupi hlužy bledža?! Hladajeze na Boha! hladajeze na Boha ſameho! Wy derje wěſež, kaž wón wo tym myſli.“ — A to běſche w tym ſamym duchu, jačo mje wona wubudžowashe k prawej ſmužitoſczi, jačo ja přeni króč w mojim narodnym měſce předowach. To běſche mi žałoſnje ežezko. Hluboko ja jačo kandidata wěrnoſež teho ſlowa ſacžuch, ſo žadyn profeta lubowany njeje w ſwojim wotznym kraju. Macž pač zyłe ſměrom praji: „Ota, ty dyrbis̄h ſebi myſlic̄, ſo ſu wſchitzh ludžo, kotsiž ſpody kletki ſteja, „kałowe hlowy“ a ſo je Bóh w njebejſach twój jeniežki poſkuchar. Tónle rezept wupomha.

Ta móžu wuprajiež, ſo mam ſo ſwojej macžeri džakowac̄, hdvž ſo mi wot mlodoſeje ſem to ſame ſdashe, kſhesežian bycž

a žwobodny muž bycz; § Bohom khodzicž a wježeli bycz; psched Bohom ſo pothilecž a žwobodny bycz.

To pał dyrbi ſo tež pſchidacž, ſo naſchi młodzi ſi wjetſcha hinał myžla. Tež kbutnje ſmyžleni ludzo ſebi myžla, ſo je roſhuziem kſcheczijan džitnuſchki czlowjek. A woni žane ſłowo biblje mjenje njerofymja hacž to, ſo je kraleſto Bože mér a radoſč w žwiatym Duchu, a ſo ſu eži prawje žwobodni, kotrychž ión ſyń wužwobodzi. Kac husto tajkich žlyſchach, fotſiž běchu ſo pſchi wſchēch ſadžewkach a napscheeziwnych mozech k Jejuſej pſchedobyli, — kac husto žlyſchach jich wuprajieč, ſo běchu ſebi předy myžili, ſo je rěka kſcheczijan bycz zyku žwobodu a młodoſč po hrjebacž.

Hdyž pał ma ſo tak, potom dyrbi w naſchim ſwuczenym wožehnjenſkim waſchiju neſkafi ſi mylk bycz. Kac jón namakam? Husto ſo ſam poſaze. Hdyž uježju u. pſch. wocžehnjerjo pſchi wjeſeſ ſwojej frutoſči ſam žwobodni, wjeſeli a pſcheczelnivi czlowjekſojo, — kac móže ſo potom młodym kſcheczijanstwo, fotrež ſo jim poruczuje, lubieč? A ſo njemóžech na młodych ſtukowacž, hdyž jim ſam ſwoju wutrobu a w młodostnej myžli ſo njeblížiſch, hdyž ſam ſam ſwoju wutrobu njewotewriſch — to dyrbiało ſo ſam wot ſebje roſymicž. — Wulke a wſchelake džela ſa Bože kraleſto ſebi bjes dwela ežople a ſtukowaze wobdzelenje wſchitſch prawych kſcheczijanow žadaja. A njebudźmy, ſo je naſcha ſwójba tón fruch Božego kraleſta, fotryž dyrbi ſo pſchede wſhem wot naſ natwarieč. Hdyž pał je tak, kaž ſo to nětko husto ſtawa, ſo wſchelakore ſhromadžiſh a požedzenja a ſvježelenja žwobodne hodžiny mužow pôzrjewaju, ſo wotroſčaze džeczi ſameho ſprózneho, roſprózcheneho a ſamo hněwneho nana wohladaja — potom wſchaf je dobre njepſcheczel lepschego.

(Pofračowanje.)

Pucžowarszny towarſchojo.

(Pofračowanje.)

Zuſy, Iwan Sſegejicž Owinow, běſche hakle pſched frótkim čaſkom ſwoje ſtudiye dokonjal pucžowasche nětko do dalokeſe gubernije, ſo by w domje bohateho kublerja jako wuczeſt jeho džeczi wetczahnył. Sſwét běſche jemu hiſheče ſawrjena kniha — rojom a ežuce, napowjenej wot wědomnoſči, běſchtej hiſheče zyle njeſtaſenej. S wotewrjenej wutrobu jaſtupi wón do žiwjenja, ſi džeczazym dowěrjenjom k czlowjekſtu, fotremuž chzysche ſi woporniwoſču žlyſieč. Wón njewjedzefche ničo wo ſpytowanijach, fotrež jeho wocžakowachu; wón njewjedzefche, ſo ma, hdy by ſo jemu poradžiło, horzu bitwu dobycž, ſwojemu heſlu: „To chzu ežinieč, ſchtož je dobre, jenož dobre, a hiſheče ras, ſchtož je jenož dobre“, pſchistajicž: „Kajte wopory tež mél ſa to pſchinjeſč!“ Hdyž běſche nětko zyle bjes staroſčow wužnył, ſi zyla wo tym ničo njewjedzefche, ſo tež tajki čaſh pſchinieč móže, hdyž tež wotzueſenym ničo wjazy wo plakanju khoreho džeczeza žlyſchecž njebudže, ničo wjazy wo ſdychowanju hłoda, wo poſluſchenym hłosu prawdoſče a wo podtloczenej wěrnnoſči, a jemu do myſlow njepſchindže, ſo by ſebje ſameho pruhował, hacž ma tež woprawdże doſč mozow do bitwy, na fotruž czehnjeſche.

Hijo doſloho ſpasche, hdyž Schęzepan, jeho pohoneč, konjom ſyphn a teljegu ſpody kólnie ſtorczi, ſo by ſo do njej lehnył a ſo tam wiſpal. Tola ſpacž njemóžefche. S prenja njeběſche tak ſprózny wot pucža, a dale běchu jeho hroſne myžle, fotrež běchu ſo jemu do hłowy ſahněſdžile a jeho wotzueſeneho ſdžeržachu. Hiſheče pſched frótkim běſche wón bohath „poſthaltař“ był; ſa poł lěta pał běſche zyle wothudžil. Sapocžatſ ſyń běſche jemu kon na woſkrocze paňyl a běſche ſebi nohu ſlamal. Schto chzysche tu ſapocžecž? Schęzepan konja wupſchahny, wſa jemu khomol ſe ſchije a jedzeſche dale. Hdyž běſche ſwojeho pucžowarja tak daloko dowjedź, kaž chzysche, a ſo ſažo wręczi, pſchindže pſchi měſacžku tam nimo, hdyž běſche jemu kon padnył. Hijo ſi dalota wiđezefche, ſo ſo tam neschto hiba. Hdyž tam bliże pohlada, dha běchu to —

wjelski. Schfoda běſche konja, ſchfoda jeho kože. Teſho konjej njechafchtaj dale. Dha je w runym měrje w teljey poſtanyl, je ſe ſwojim kſchudom mózni ſapražinuſchki, ſwojey konjej pohonjal, a je tak ſarejik, ſo ſu wſeſe wjelski roſežekale. Padnjeny kon ſdychuje hiſheče, hiſheče ſo paže ſběhaja, tola jena ſtrona je hižo hacž na koſeze wotzraný. Schęzepan poſchafnij jenož ſ hłowi, jaſchwilkny ſ kſchudom do konjow, a ſažo rejeſche tak džiwje, kaž jenož móžech pola „iſwožcikow“ žlyſchecž, a kaž to ſam njeſkonjefch.

Naleto padny jemu druhı kon. Symna woda, fotruž běſche jemu Schęzepanowu ſyńk piez dał, běſche to ſežimla. S dwemaj wſchaf ſebi móžech hiſheče dopomhač, tak rueže hacž ſpokojnych ludzi wjeſech a hdyž masch pſchi tym neſkaf ſhwile. Ale ſchto je poſhoneč ſ jenym konjom? ſa Schęzepana běſche najlepje, ſo jenož hiſheče twory ſe ſwojim konjom woſyſche. Tedyn kon cžlowjekſeſ doſloho neſzluži, bórſh je dojedžen; tak ſeindže ſo tež Schęzepanej ſe ſwojim. Bohath poſhoneč Schęzepan dyrbiſche ſo pſchistajicž a móžech wjeſeli bycz, ſo je tak duſchneho knieſa nadechhol. Tola wjeſelioſč běſche ſa njeho minyła — ſawiſež běſche w jeho wutrobie knieſtvo dobyla. Kaž husto bohateho pucžowarja wjeſech, bu hněwny a njereczeſche wjazy ani ſłowežka. Pſcheczivo ſwojemu knieſej běſche ežasto hruby a njepſchistojny, a ſtajnje, hdyž jemu jěſdyn pjenjes wuplači, ſamrōči ſo w jeho mjeſwoczu kaž na njewjedro. Hijo doſloho ſakaſche jeho duſcha na neſkaf ſeſtut, a ſchto wſcho njemóže ſo do tajkeje ſawrjeneje, potajneje duſche ſažydlieč?

Buſi nechtó Schęzepana wobfedžbowacž moħł, tak tu ležesche bjes ſpanja, bu wiđecž moħł, ſo by jeho wocži hórje ſwěczachu, jako koeče wocži, jeli bu ſo na tu ſtronu wobrocžil, hdyž Owinow ležesche.

Poł hodžiny poſdžiſcho, jako ſkonečnje wſchitzu pola krožmarjeſ ſpachu, klapaſche ſo ſažo wo wrota, ſažo bludžeſche poſ ſkneſa ſe ſwojim ſcheczowkanjom a ſažo ſajedže ſprózna trójka do dwora. Owinow hakle wotzueži, jako jemu zuſy hóſež njelepje na nohu ſtupi, padny a ſo do ſyńa wali.

„Schto tu?“ wopraſcha ſo Owinow naſtróženij.

Samolwěže, proſchu“, džesche dybawu hłosu pódla njeho; „je to lud, ani prawje poſwěczieč eži njemóža! Seže drje tež ua pucžu?“

„Haj!“

„A hdyž waž pucž wiedże?“

„Najpriedy do ſsybranja — wot tam hiſheče dale.“

„Tak, tak. Dha ſmoj pucžowarskaj towarſchej. Pſchiswolcze mi praschenje: jědžecze wy ſe ſwojim woſom abo ſ najathym?“

„Ně, na teleſy“, wotmolwi Owinow wſchón ſpizy.

„Zeli je wam tak prawje, pucžujemoj hromadže. Wy ſaſpaczicze poſkoju, ja tu druhu. Mám bricžku ſi pſjerami.“

„Lubje rad“, ſnapſcheczivi Owinow pſcheczo hiſheče poł ſpizy.

„Daječe mi ruku na to!“ Zuſy pſtachce po ežmje podarmo ſa Owinowej ruku a powjedaſche potom dale: „Tak tež je ſlepje. Duzy po pucžu je tu ſtrachne, tu ſo wſchelake wězy ſtawaju . . .“

Owinow hijo twjerdže ſpasche.

Toule nowy hóſež běſche Nikita Sſawicž Opjenko, bohath pſchekupz, fotryž ſi Wolskyim brjoham pucžowasche, ſo by ſe ſwojim pſchekupſkim ſlužobnikam potrebne pjenyesy dowjedź, ſo móhli žita na kupowacž, a ſo by wohladal, ſchto woni ežinja. Wſchitzu mějachu jeho ſa ſprawneho muža a pobožneho ežlowjeka; wſchaf běſche w ſwojej wžy zyrkej ſe ſylnoposločenym kſchizom natwaricž dal. Sſwojemu bratrej, fotryž běſche ſo wotpalil, běſche nowy dwór natwaricž dał a kruwu daril, a ſwojim ſotram rjanu njewjedzefnu nadobu ſobu dal. Wnukam pomhaſche pſchi wifowanju a njebjerjeſche wjazy, dyžli ſchecž prozentow wot nich ſ tym wuměnjeniom, ſo jenož pola njeho ſupowachu. Se ſwojimi poddanymi běſche pſcheczelnivym (kaž nan ſe ſwojimi džeczimi) a pſcheproſcho- wasche ſo rad ſi nim na wobjed abo tež ſi wjeczeri. Hdyž běſche hiſheče młody był, běſche ſam ſi burami jednal a jím ſito wotkuſowal, a woni běſche roſymil ſi wurjaduej pſcheklepanoſču burow ſatraſhieč a pſacieſhi ponižieč, to wopominawſchi, ſo woni rad daloko ſwoje ſito njewoža.

Sſmorežo a ſo na ſyńje ſi jeneje ſtronu na druhu walejo mjaſkaſche Nikita Sſawicž ſe ſwojimaj hubomaj, jako by ſe ſyńje najlepſi farawanski ežaj pſebnył. Tola jeho wotzueſenje běſche žałozne.

(Pofračowanje.)

Lilija.

Kherlušich spěwaný na rjánym žwiedzenju žwiateho Jana džen 24. junija.

Dženja džen žwiatoh' Jana
W tym čažu najrjeñšim,
Nětki mnohe róže kęzjeja
S Boha nam t wjež lu wschém;
Haj, jena jara rjana,
So čłowjek žwój džiñ ma,
Tak njekežje tu žana,
Kaž kražna lilija.

O! lilija žy kražna
Wot wschitkých róžow tu,
Ssy jenož tež tu čažna
Kaž druhé róże žu:
Tu kęzjeje w Božim žlónzu,
Sso wulžy roščerja
A žo pšched čemnej nožu
Tež sažo saňdžela.

W najrjeñšej barbje kęzjeje
Ta kražna lilija,
Sso druhim róžam žměje
Kaž młodá holčezza,
Tu s Boha wusdebjena
Kaž rjana njevješta,
Kíž t kwažu wupřchena
Steji po woltarja.

Lilija wschém žo lubi,
Kíž na uju hladaja,
Dokelž po Khrysta wucžbi
W žwiatoh' Lukascha
Stawje dwanathym steji,
Hdzež ſjawnje čitamý,
So Bóh řeňes ju tež ſtrowi
A kražnje woblecže.

Lilija s połnym prawom
Sso hordži na jemi,
Haj, dokelž s jenym žłowom
Wsché róże pšchetriechi.
Wona se žwojej pychu,
Kíž ju wot Boha ma,
Kaž "Salomo se židu"
Sso rjeñšcha wobleka.

Ach! hdij by tola čłowjek
Tež wot tej' lilije
Szej do wutroby dowjedł
Tej' kražnej' pšchnoječe:
Nam Bože žlowo ſjewi,
So wona "njepšchedže"
A tola rjeñšcha steji
Hacž čłowjek s draſčenj.

O! čłowjecze wſchaf pšnaj
Wot rjanej' lilije
A žo tež žwérni wušnaj,
So hubjenšcha tu je
Kíž jenož twoja draſta,
Alle tež wutroba.
Duž proſhy ſej pſches Khrysta:
"O kražna lilija!"

Deutscher w Porschizach.

Wſchelafe s bliska a s daloka.

Wokrjeñny ſwiaſt žwobodnych wohnowych woborow mjeſeche žwoju lětuſčku ſhromadžiſnu 20. a 21. tež měžaza w Rakezach.

Wuſtajeńza w Draždžanach běſche prěnju njedželu wot 10000 ludži wopytana. Wozbje naſch ſerbſki wotdžel wjeté pſchipoſnaža namaka. Duž njekomdž nictó, komuž je někak možno, tam dojčz.

Wuradženje běrgařského ſakonja w khěžorſtvozym ſejmje khětſje potrocžuje a budže bory ſruhe ežitanje ſkonežene. Tale khwatanza móže čłowjeka ſtyskniweho čimiež pſchi tak wažnej węž a čeho dla tež tajka khwatanza? Wſchaſko ma ſakón hakle 1900 do placživoſcze ſtupicž.

Na horje Kniffhäuer je ſo w pſchitomnoſeži naſcheho khězora a wjerchow naſcheho wótzneho kraja pomnik khězora Wylema I. požwyciž, fotryž ſu jemu wojeſke towarſtwa poſtajile. Tam ſteji nětko ſnamjo teho, ſo je ſo žón w rjanych bažniczach nam spěwaný dopjelník, ſo ſu ſo ſudy naſcheho wótzneho kraja pod khězorom Wylemom ſjednocžile t jenemu khěžorſtu, ſo je němſke khěžorſtu t nowemu živjenju wotzuežilo. Na rjánym žwiedzenju ſo nehdže 18 000 starých wojaſow wobdželi.

Jendželska lódž "Drummond Castle" w bliſkoſeži ſupy Molme w nožy wot 16. do 17. tež měžaza na ſkonež ſkalý ſjedže a ſo ſa tji mjeuſchinu podnuri. Wot 250 na lódži pſchebywazých wožobow ſo, kaž je hacž dotal ſuate, jenož tji wulhovachu. To nam ſjewi, ſo je pſchi wſchém wuhotowanju a widoſpolnjenju lódžow ſtajnie wulki ſtrach na morju.

W Japanſkej je ſo wulke ſemjerženje ſ powodženjom mělo a bu połnózimy džel ſupy Nipon ſapuſčenj. Wjazy měſtow je ſahubjenych a 10 000 ludži je morjenych.

W Egip̄owſkej bohužel ſažo kholera ſathadža. Bóh ſwarnuj naſche kraje pſched tutym ſkym hoſčom a chzemý ſu ponížowacž w ponížnej modlitwje pſched naſchim Bohom, ſo bychu tele čorne hrožaze mróžalki nimo naſcheho luda čahnyše.

Schpruch wſchę khěžnych durjow.

Čęſbla Wallmann běſche twar žwojeho doma ſbožownje dokonjal, jenož jene hiſchę ſobrachowaſche: ſchpruch wſchę khěžnych durjow. Žako jemu jedyn pſchecžel ſnapſchecžiwi, ſo to wjazy waſchnje njeje a ſo trjeba njeje, žwoju pobožnoſcz ſjawnje poſkaſcz. Wallmann wotmolwi: Čeho dla njedybli mój dom pſchi powjedacž, kaſka myſzl dybri ſ Božej pomožu w nim knježiež? ſſnano móže tola ſa teho abo druhcho žohnowanje bycž. Hdij ſeho wóčko w džele a njeměrje teho dnja na jene Bože žlowo panje. Mi je ſo tež tak ſeschlo. Žako ſo ja w zufje jako młodý čłowjek wo Boha a jeho žlowo njeſtarach, wjèle bóle běch lohkeje myſkle žiwý, kaž tež moji towarſchojo, pſcheindžech ras drohi jeneho města, ſo bych ſebi wſcho nadrobniye wobhladal, dha woſta moje wóčko na malej khěžy ſtejo. Wysche jejnych durjow ſtejſe ſlowo: "My tudž žane wobſtajne město nimamý, ale to pſchichodne pytamy." Pſchecželo, tuto ſlowo trjechi moju wutrobu a mi hľubinu poſkaſaſche, pſched kotrejž ſtejach. Taſ bě mi tuto ſlowo ſ Božej hradu pſchicžina, ſo ſo druhý čłowjek ſčinich. Nětko drje ſrošymis, kaž wažne a žwiate je mi runje tuto ſtare waſchnje. — Po někotrych dnjach běſche ſe ſložmi pížníkami wſchę durjow Wallmannoweje khěže napiſane: "Jeſuſ Khrystuſ je wežera a dženža a tón ſamý, kíž wón je, budže tež do wěčnoſcze."

Něſhto t roſpominnaju.

Bohabojaſnoſcz njeje ſama žwiedzeńſka draſta, ale draſta, w kotrejž masch wſchědnje khodžicž.

"Pomhaj Bóh" je wot nětka niz jenož poloſnjeſow duchownych, ale tež we wſchědých pſchedawńjach „Sſerb. Nowin“ na wſzach a w Budyschinje doſtacž. Na ſchtworecž lěta placži wón 40 np., jenotliwe čiſla ſo po 4 np. pſchedawaju.